

KENDELSE

afsagt af Den Særlige Klageret torsdag den 1. juni 2023 i sag:

22/09871

Advokat A kærer på vegne af T Retten i Grønlands beslutning af 25. april 2022.

Ved kæreskrift modtaget i Retten i Grønland den 5. maj 2022 har advokat A på vegne af T kæret Retten i Grønlands beslutning af 25. april 2022, hvorved Ts anmodning om beskikkelse af advokat A som forsvarer i en sag om beslaglæggelse, ikke blev imødekommet.

T blev den 3. marts 2022 i Grønland sigtet for overtrædelse af lov om euforiserende stoffer § 3, jf. § 2, jf. bekendtgørelse om euforiserende stoffer § 27, stk. 1, jf. § 2 om narkotikahæleri, subsidiært for overtrædelse af kriminallovens §111 om hæleri ved samme dag i Nuuk lufthavn at have transporteret i alt 75.000 kr., hvoraf 50.000 kr. var i Ts indvejede bagage.

Kriminal sagen verserer ved Sermersooq Kredsret, men kredsretten besluttede at henvise spørgsmålet om forsvarerbeskikkelse til Retten i Grønland efter den grønlandske retsplejelovs § 56.

Retten i Grønland traf den 25. april 2022 beslutning om, at advokat A ikke kunne beskikkes som forsvarer for T, idet betingelserne efter den grønlandske retsplejelovs § 322, stk. 2, ikke var opfyldt. Af beslutningen fremgår:

”Beskikkelsesspørgsmålet, der er henvist til Retten i Grønland, drejer sig hovedsageligt om, hvorvidt kredsretten skal tage hensyn til indholdet af retsplejelovens § 322 i et tilfælde som det foreliggende, hvor en advokat efter en sigtets ønske anmoder om at blive beskikket som forsvarer.

Efter retsplejelovens § 322, stk. 1, skal der som udgangspunkt beskikkes en autoriseret forsvarer – og ikke en advokat – som forsvarer ved kredsretten. Efter bestemmelsens stk. 2 skal der i sager af ganske særlig alvorlig karakter, og hvis hensynet til forsvaret gør det påkrævet, beskikkes en advokat som forsvarer. Af bemærkningerne til bestemmelsen (Betænkning nr. 1442/2004, side 1649-1650) fremgår følgende:

”...

Hovedreglen herfor fremgår af stk. 1, hvorefter der ved kredsretterne beskikkes en autoriseret forsvarer. [...]

Stk. 2 indeholder en betydningsfuld undtagelse til hovedreglen i stk. 1, idet den fastslår, at retten i sager af ganske særlig alvorlig karakter beskikker en advokat som forsvarer, hvis hensynet til forsvaret gør det påkrævet. [...]

Det bemærkes, at bestemmelsen ikke er til hinder for, at sigtede selv kan vælge (og selv betale for) en forsvarer, der er advokat, også i de sager, hvor kredsretten ikke ville have fundet grundlag for at beskikke en sådan. [...]
...”

Efter retsplejelovens § 324, stk. 1, skal sigtedes ønske om en bestemt person som forsvarer så vidt muligt imødekommes. Af bemærkningerne til bestemmelsen (Betænkning nr. 1442/2004, side 1650-1651) fremgår følgende:

”...

Fremsætter sigtede ønske om beskikkelse af en bestemt person som forsvarer, fremgår det af stk. 1, at anmodningen så vidt muligt bør imødekommes, hvilket svarer til den gældende bestemmelse. Imødekommelse af den sigtedes ønske må dog forudsætte, at forsvareren tilhører den kategori af forsvarer (læg, jurist eller advokat), som retten i øvrigt kunne have beskikket i sagen, jf. herved §§ 322, stk. 1 og 2, og 323, stk. 1 og 2. Formålet med dette er på den ene side at undgå unødvendig brug af advokater ved kredsretterne og på den anden side at sikre, at sigtede til enhver tid får det forsvar, der er nødvendigt efter sagens karakter.

...”

Bestemmelsernes ordlyd og bemærkninger indebærer, at det er lovens ordning, at autoriserede forsvarere har eneret på beskikkelse i de sager ved kredsretten, hvor der skal beskikkes en forsvarer, men hvor der ikke efter retsplejelovens § 322, stk. 2, er grundlag for at beskikke en advokat som forsvarer.

Formålet med at autoriserede forsvarere – der efter landsrettens vejledende takster skal have halvt salær i forhold til advokater – har denne eneret er bl.a. ressourcehensyn. Anklagemyndigheden har oplyst, at kredsretterne tidligere har set bort fra de autoriserede forsvareres eneret, og Retten i Grønland forstår det anførte fra anklagemyndighedens side således, at anklagemyndigheden ikke har anfægtet dette, uanset at det har haft økonomiske konsekvenser for statskassen, og uanset anklagemyndigheden blandt andet af denne grund formentlig har været berettiget til at anfægte den beskrevne praksis ved kredsretterne, jf. U 2020.093 og U 1948.303.

Et andet formål med de autoriserede forsvareres eneret til beskikkelse er at sikre et tilstrækkeligt erhvervsmæssigt grundlag for, at der kan bestå en stand af professionelle lokale autoriserede forsvarere, der kan udgøre et solidt fundament for forsvarerordningen ved kredsretterne. Det må antages, at der er sket en øget forretningsmæssig professionalisering hos de fleste grønlandske advokater, der ikke er modsvaret hos de fleste autoriserede forsvarere, og at der samtidig – navnlig hos advokaterne – er en øget forretningsmæssig interesse i beskikkelser som forsvarer. Hvis en sigtet i alle tilfælde, hvor han har ret til at få en forsvarer beskikket, selv kan vælge, om han ønsker en advokat eller en autoriseret forsvarer beskikket, og advokaterne og de autoriserede forsvarere dermed konkurrerer om at blive valgt som forsvarer, kan det ikke udelukkes, at de anførte forhold sammen med den forventning om et bedre forsvar, som advokattitlen og vederlagsforskellen i sig selv kan skabe hos den sigtede, kan medføre en konkurrencefordel for advokaterne, der modvirker formålet om at sikre et tilstrækkeligt erhvervsmæssigt grundlag for de autoriserede forsvarere.

Et tredje formål, som eneretten medfører, er, at sigtede uanset hvor i landet en sag behandles, har lige vilkår med hensyn til adgangen til at få en forsvarer beskikket. Efter retsplejelovens § 324, stk. 2, skal beskikkelse af en forsvarer som udgangspunkt ske med rejseforbehold, således at forsvareren ikke får sine eventuelle rejseomkostninger fra sit kontorsted til tingstedet dækket. Af bemærkningerne til denne bestemmelse (Betænkning nr. 1442/2004, side 1652) fremgår følgende blandt andet:

”... ”

Bestemmelsen er udtryk for, at der i reglen skal beskikkes en lokal forsvarer, hvis der i øvrigt i retskredsen er en kvalificeret forsvarer til rådighed. Ønsker sigtede i sådanne situationer en anden, udefrakommende forsvarer beskikket, skal sigtede selv betale de yderligere omkostninger til rejser mv., som følger heraf.

...”

Beskikkelse af en advokat i en sag ved en kredsret, der ikke er omfattet af retsplejelovens § 322, stk. 2, vil - uden at den sigtede selv skal betale yderligere omkostninger - alene kunne ske, hvis sagen behandles i Nuuk, hvor alle grønlandske advokater har deres kontorer. Derimod vil reglerne om rejseforbehold medføre, at sigtede i den nævnte type sag, der behandles ved et tingsted uden for Nuuk, som udgangspunkt selv skal afholde sin forsvarers rejseomkostninger, hvis den sigtede ønsker en advokat som forsvarer. Dette vil for de fleste sigtedes vedkommende formentlig føre til, at et frit valg mellem autoriserede forsvarere og advokater reelt kun vil omfatte sager, der behandles i Nuuk men ikke ved de 16 andre tingsteder, der er i landet.

På baggrund af de anførte formål finder retten efter en samlet vurdering, at der ikke – uanset indholdet af EMRK artikel 6, stk. 3, litra c, og kredsretternes eventuelle uhjemlede og formentligt uanfægtede tidligere praksis er grundlag for at bortse fra indholdet af retsplejelovens § 322 og den ordning, som er tydeligt beskrevet i bemærkningerne til retsplejelovens § 322 og § 324.

Advokat A og anklagemyndigheden har ikke haft bemærkninger til, om der i det foreliggende tilfælde er tale om en sag, der omfattet af retsplejelovens § 322, stk. 2. Der er ikke grundlag for at antage, at beskikkelse af en advokat undtagelsesvist kan ske pga. andre forhold, som travlhed hos de autoriserede forsvarere og efter en samlet vurdering af de foreliggende oplysninger om sagens karakter finder retten, at betingelserne for i medfør af retsplejelovens § 322, stk. 2, at beskikke en advokat ved kredsretten ikke er opfyldt.

Retten bemærker, at de anførte formål formentlig til dels vil kunne opnås ved, at beskikkelse af en advokat i en sag, der ikke er omfattet af retsplejelovens § 322, stk. 2, sker på vilkår om, at advokaten honoreres for sit arbejde ligesom en autoriseret forsvarer ville være blevet honoreret. Denne løsning er dog hverken beskrevet i retsplejeloven, bemærkningerne hertil eller landsrettens vejledende salærtakster, og Retten i Grønland finder derfor ikke grundlag for alligevel at foretage beskikkelse på sådanne vilkår.

Retten bemærker endvidere, at dette beskikkelsesspørgsmål ikke er omfattet af retsplejelovens § 325.

Advokat A beskikkes herefter ikke som forsvarer for T.

Derfor bestemmes:

Advokat As anmodning om beskikkelse som forsvarer for T ved kredsretten tages ikke til følge.

Anklagemyndigheden bedes oplyse over for kredsretten, om T ønsker en bestemt autoriseret forsvarer beskikket. Hvis ikke dette er tilfældet, beskikker kredsretten en autoriseret forsvarer for T, jf. retsplejelovens § 322, stk.1.

Sagen sluttet ved Retten i Grønland.”

Retsgrundlag

Den grønlandske retsplejelovs § 322 og § 324 om beskikkelse af forsvarere

Den grønlandske retsplejelovs § 322 blev indsat ved lov nr. 305 af 30. april 2008. Lovforslaget byggede på betænkning nr. 1442/2004 fra Den Grønlandske Retsvæsenkommission. Bestemmelsen var ny, og der gjaldt ikke en tilsvarende bestemmelse i den tidligere grønlandske retsplejelov.

Den grønlandske retsplejelovs § 322 er sålydende:

”§ 322. Ved kredsretterne beskikkes en autoriseret forsvarer.

Stk. 2. I sager af ganske særlig alvorlig karakter beskikker retten en advokat som forsvarer, hvis hensynet til forsvaret gør det påkrævet.

Stk. 3. Rettens afgørelser efter stk. 2 kan indbringes for højere ret af sigtede, dennes forsvarer, en efter § 327 beskikket udenretlig rådgiver og politiet.”

Af de specielle bemærkninger til bestemmelsen fremgår bl.a. (Folketingstidende 2007-08, 2. samling, tillæg A, lovforslag nr. L 34, s. 1449 f.):

”Til § 322

Bestemmelsen, som er ny, regulerer spørgsmålet om, hvilken type forsvarer der skal beskikkes ved kredsretterne, hvor anklagemyndigheden giver møde ved en lokal politimand, der ikke er jurist.

Hovedreglen herfor fremgår af stk. 1, hvorefter der ved kredsretterne beskikkes en autoriseret forsvarer. I reglen vil den beskikkede forsvarer ved kredsretten således være en lægperson, der har gennemgået den særlige forsvareruddannelse. Jurister, der ikke er advokater, men har autorisation som forsvarer, kan dog beskikkes på lige fod med de autoriserede forsvarere i øvrigt. Det forudsættes herved, at beskikkelsesordningen ved de enkelte retskredse administreres på en sådan måde, at der sikres en hensigtsmæssig fordeling af sagerne imellem de stedlige forsvarere. Dette skal dog ikke være til hinder for, at kredsdommeren under hensyntagen til bl.a. den sigtedes ønsker og de enkelte forsvareres særlige kvalifikationer kan beskikke en anden autoriseret forsvarer end den, som står for tur efter den sædvanlige fordeling.

Stk. 2 indeholder en betydningsfuld undtagelse til hovedreglen i stk. 1, idet den fastslår, at retten i sager af ganske særlig alvorlig karakter beskikker en advokat som forsvarer, hvis hensynet til forsvaret gør det påkrævet. Kredsretten skal herved foretage to vurderinger:

For det første skal det afgøres, hvorvidt den konkrete sag må anses som ganske særlig alvorlig. Det vil typisk være tilfældet ved sigtelser for bl.a. manddrab eller særlig grove tilfælde af vold eller voldtægt. Bestemmelsen er dog ikke afgrænset til bestemte typer af forbrydelser. I praksis forventes det ud over de nævnte typiske sager især at være forbrydelser af personfarlig karakter som bl.a. frihedsberøvelse, ulovlig tvang, røveri og brandstiftelse, der vil kunne opfylde kriteriet. Som et andet eksempel kan nævnes meget omfattende overtrædelser af lovgivningen om euforiserende stoffer.

For det andet skal det afgøres, om hensynet til forsvaret gør det påkrævet, at der beskikkes en advokat som forsvarer. Kredsretten skal således foretage en konkret vurdering af, hvorvidt sagen på baggrund af dens alvor rummer sådanne problemstillinger, at sigtede bør have en advokat som forsvarer. Har sigtede afgivet en tilståelse, som forekommer bestyrket ved de i øvrigt foreliggende oplysninger, vil det således ofte ikke være påkrævet at beskikke en advokat som forsvarer, selv om der er tale om en ganske særligt alvorlig sag om f.eks. manddrab. På den anden side kan også tilståelsessager være så komplekse, at forsvareren bør være advokat. Dette kan f.eks. være tilfældet, hvis der er tvivl om rækkevidden af sigtedes erkendelse, hvis der er spørgsmål om tilbagetræden for forsøg, hvis der er tvivl om sigtedes andel i gerningen i forhold til medgerningsmænd, eller hvis der er tvivl om dødsårsagen og lignende.

Kredsretten skal i sin vurdering tage hensyn til Den Europæiske Menneskerettighedskonventions krav til et effektivt forsvar og til princippet om »equality of arms« (dvs. princippet om ligestilling mellem forsvarer og anklager). Heraf følger, at vedkommende forsvarer skal kunne »matche« den, der møder som anklager i sagen. Kredsretten bør endvidere tage hensyn til den sigtedes egne ønsker i det omfang, de ikke kolliderer med hensynet til det fornødne forsvar, jf. herved § 324. Ønsker sigtede at få beskikket en bestemt forsvarer, der ikke er advokat, bør kredsretten således kun imødekomme dette, hvis vedkommende forsvarer konkret bedømmes at have den juridiske indsigt, som sagen kræver og i stand til at fremdrage de faktiske omstændigheder i sagen, der er relevante for navnlig bevisbedømmelsen i sagen. Det må forventes, at autoriserede forsvarere med juridisk kandidateksamen oftere end andre autoriserede forsvarere vil kunne anses for tilstrækkeligt kvalificerede. Har kredsretten vurderet, at den pågældende sag er af ganske særlig alvorlig karakter, og ønsker den sigtede en advokat beskikket som forsvarer, bør kredsretten følge den sigtedes ønsker, medmindre det er klart, at hensynet til forsvaret ikke gør det påkrævet at beskikke en advokat.

Antallet af sager ved kredsretterne, hvor der efter forslaget er grundlag for beskikkelse af en advokat som forsvarer, forventes at blive meget begrænset.

I henhold til stk. 3 foreslås det, at kredsrettens afgørelser efter stk. 2 skal kunne indbringes for højere ret af sigtede, dennes forsvarer, en efter § 327 beskikket udenretlig rådgiver og af politiet. For at sikre en passende og ensartet praksis på området foreslås, at rettens afgørelse kan appelleres både i de tilfælde, hvor retten beskikker en advokat, og i tilfælde, hvor retten afslår at beskikke en advokat.

Det bemærkes, at bestemmelsen ikke er til hinder for, at sigtede selv kan vælge (og selv betale for) en forsvarer, der er advokat, også i de sager, hvor kredsretten ikke ville have fundet grundlag for at beskikke en sådan. Derimod følger det af § 326, stk. 1, 1. pkt., at retten kan afvise en forsvarer, som sigtede selv har valgt, hvis den pågældende ikke er i besiddelse af de samme kvalifikationer, som en af retten i sagen udpeget forsvarer ville have.

Der henvises i øvrigt til betænkningens afsnit VII, kap. 2.3.5.2”

Den grønlandske retsplejelovs § 324, stk. 1, erstattede den tidligere regel i den dagældende grønlandske retsplejelovs kapitel 5, § 23, stk. 1, 2. pkt. Bestemmelsen blev ved lov nr. 305 af 30. april 2008 affattet således:

”§ 324. Ønsker sigtede en bestemt person beskikket som forsvarer, bør anmodningen så vidt muligt imødekommes.”

Af de specielle bemærkninger til bestemmelsen fremgår bl.a. (Folketingstidende 2007-08, 2. samling, tillæg A, lovforslag nr. L 34, s. 1450):

”Fremsetter sigtede ønske om beskikkelse af en bestemt person som forsvarer, fremgår det af stk. 1, at anmodningen så vidt muligt bør imødekommes, hvilket svarer til den gældende bestemmelse. Imødekommelse af den sigtedes ønske må dog forudsætte, at forsvareren tilhører den kategori af forsvarer (læg, jurist eller advokat), som retten i øvrigt kunne have beskikket i sagen, jf. herved §§ 322, stk. 1 og 2, og 323, stk. 1 og 2. Formålet med dette er på den ene side at undgå unødvendig brug af advokater ved kredsretterne og på den anden side at sikre, at sigtede til enhver tid får det forsvar, der er nødvendigt efter sagens karakter.”

Den grønlandske retsplejelovs § 325 og § 326 – om udelukkelse af forsvarere

Bestemmelserne i den grønlandske retsplejelovs § 325 og § 326 blev også indsat ved lov nr. 305 af 30. april 2008, og der gjaldt ikke tilsvarende bestemmelser i den tidligere grønlandske retsplejelov.

Den grønlandske retsplejelovs § 325 om udelukkelse af en forsvarer er sålydende:

”§ 325. Retten kan nægte at beskikke en bestemt forsvarer eller på et hvilket som helst tidspunkt under sagen beslutte at tilbagekalde beskikkelsen, hvis forsvarerens medvirken ud fra retsplejemæssige hensyn til sagens korrekte behandling ikke kan anses som forsvarlig eller der er påviselig risiko for, at den pågældende vil hindre eller modvirke sagens oplysning.

Stk. 2. Afgørelser efter stk. 1 kan indbringes for Den Særlige Klageret, jf. § 1 a i den danske retsplejelov, senest 2 uger efter at afgørelsen er meddelt. Sagen behandles efter reglerne om kære med de ændringer, der følger af forholdenes forskellighed. Klagerettens afgørelse kan ikke appelleres.”

Den grønlandske retsplejelovs § 326, der angår udelukkelse af sigtedes valgte forsvarer, er sålydende:

”§ 326. Retten kan afvise en forsvarer, som sigtede selv har valgt, hvis den pågældende ikke opfylder betingelserne for at blive beskikket som forsvarer i en sag, der er omfattet af § 322, stk. 2. Det samme gælder for en valgt forsvarer, der efter bestemmelsen i § 323 ikke ville kunne beskikkes i sagen.

Stk. 2. Retten kan på ethvert tidspunkt under sagen afvise en valgt forsvarer, hvis betingelserne for at nægte eller tilbagekalde en beskikkelse efter § 325, stk. 1, er opfyldt. Bestemmelsen i § 325, stk. 2, finder herved tilsvarende anvendelse.”

Af de specielle bemærkninger til bestemmelserne fremgår bl.a. (Folketingstidende 2007-08, 2. samling, tillæg A, lovforslag nr. L 34, s. 1450 ff.):

”Udelukkelse af en forsvarer

Til § 325

Bestemmelsen, som er ny, regulerer spørgsmålet om, hvornår retten kan nægte at beskikke en bestemt forsvarer eller tilbagekalde beskikkelsen for en sådan.

Efter bestemmelsen kan dette ske, hvis forsvarerens medvirken ikke bedømmes som forsvarlig ud fra retsplejemæssige hensyn til sagens korrekte behandling, eller der er påviselig risiko for, at den pågældende vil hindre eller modvirke sagens oplysning. En eventuel tilbagekaldelse kan i givet fald ske på et hvilket som helst tidspunkt under sagen.

Bestemmelsen har til formål at sikre samme muligheder for nægtelse og tilbagekaldelse af beskikkelse, som fremgår af den danske retsplejelovs §§ 733, stk. 2 og 736, stk. 2. Der henvises i denne forbindelse til betænkningens afsnit VII, kap. 2.3.7., hvor bl.a. spørgsmålet om grænserne for et tilladeligt forsvar er omtalt.

Afvisning af at beskikke en bestemt forsvarer kan bl.a. komme på tale, hvis den pågældende er så optaget, at sagen ikke kan forventes gennemført inden for rimelig tid. Retten kan også nægte at beskikke den pågældende forsvarer, hvis vedkommende tidligere har overtrådt regler om forsvarerens pligter på en sådan måde, at det må frygtes at kunne ske også i den konkrete sag. Får retten først på et senere tidspunkt kendskab til sådanne forhold, kan retten på det tidspunkt tilbagekalde beskikkelsen.

Har forsvareren på særlig grov måde tilsidesat sine pligter til ikke at modvirke sagens opklaring mv., vil der i forbindelse med tilbagekaldelse af beskikkelsen kunne blive tale om at tage skridt til at tilbagekalde vedkommendes autorisation som forsvarer, jf. § 68 - eller for advokaters vedkommende at frakende advokatbestillingen, jf. herved kapitel 5 om advokater. Efter omstændighederne vil der i øvrigt kunne rejses en kriminalsag mod den pågældende, jf. kriminallovens §§ 48-55 om forbrydelser i offentlig tjeneste eller hverv, hvor der også vil kunne træffes afgørelse om frakendelse af retten til at udøve virksomhed som forsvarer efter kriminallovens § 164 eller for advokaters vedkommende om frakendelse af retten til at udøve advokatvirksomhed, jf. § 87, jf. kriminallovens § 164.

Efter stk. 2 foreslås det, at rettens afgørelse om at nægte at beskikke eller at tilbagekalde beskikkelsen af en bestemt forsvarer, ligesom efter den danske retsplejelovs § 737, skal kunne indbringes for Den Særlige Klageret inden 1 uge, efter at afgørelsen er meddelt. Sagen foreslås at skulle behandles efter reglerne om kære med de ændringer, der følger af forholdets natur. Klagerettens afgørelse foreslås ligesom efter den danske ordning at skulle være endelig. Spørgsmålet kan således ikke indbringes for Højesteret.

Det understreges, at bestemmelsen alene tager sigte på de tilfælde, hvor der bliver tale om at nægte beskikkelse eller at tilbagekalde beskikkelsen for en bestemt forsvarer, der i øvrigt er berettiget til at virke i sagen. Bestemmelsen angår således ikke de tilfælde, hvor beskikkelse afslås eller tilbagekaldes som følge af, at forsvareren ikke opfylder de generelle krav, som

stilles til forsvaret i den pågældende sag. Kredsrettens nægtelse af at beskikke en læg forsvarer i en sag af ganske særligt alvorlig karakter vil således ikke være omfattet af bestemmelsen, men derimod af § 322, stk. 2, således at indbringelse for højere ret må ske i medfør af § 322, stk. 3. Det samme gælder for de juridiske domstole - dvs. Retten i Grønland og Grønlands Landsret - som kan afslå at beskikke en læg forsvarer efter § 323, stk. 1 og 2. Tilsvarende vil en senere tilbagekaldelse af en beskikkelse af en læg forsvarer ikke være omfattet af § 325, hvis tilbagekaldelsen skyldes, at sagen har vist sig mere alvorlig eller kompliceret end først antaget, således at den læge forsvarer ikke længere kan antages at opfylde betingelserne for at virke i sagen. Er der tvivl eller uenighed om, hvorvidt nægtelsen eller tilbagekaldelsen af beskikkelsen beror på forhold, som er omfattet af nærværende bestemmelse, vil parterne under alle omstændigheder kunne påklage afgørelsen til Den Særlige Klageret, som herefter må tage stilling til, om spørgsmålet er omfattet af Klagerettens kompetence.

Til § 326

Bestemmelsen, som er ny, fastlægger reglerne for, i hvilke tilfælde en forsvarer, som sigtede selv har valgt, kan afvises af retten. Formålet med bestemmelsen er at skabe samme sikkerhed for et effektivt forsvar som i de tilfælde, hvor forsvareren er beskikket af retten. Der henvises herved til betænkningens afsnit X, kap. 4.2.4.

I henhold til stk. 1, 1. pkt., kan retten afvise en af sigtede antagen forsvarer, der ikke opfylder betingelserne for at blive beskikket som forsvarer i en sag, der er omfattet af § 322, stk. 2, - dvs. i en sag ved kredsretten, som er af ganske særlig alvorlig karakter. Efter stk. 1, 2. pkt., kan retten ligeledes afvise en af sigtede antagen forsvarer, hvis den pågældende efter § 323 ikke ville kunne beskikkes i en sag ved de juridiske domstole. I begge tilfælde skal der foretages en konkret vurdering af, om den pågældende forsvarer kan antages at være i stand til at yde et effektivt forsvar i sagen, ligesom det må kræves, at vedkommende kan leve op til samme kvalifikationer som den anklager, der møder.

I henhold til stk. 2 kan retten på et hvilket som helst tidspunkt under sagen afvise en forsvarer, som sigtede selv har valgt, hvis betingelserne for at nægte at beskikke eller at tilbagekalde en beskikkelse efter § 325 er opfyldt. Formålet med denne bestemmelse er også at sikre samme ordning for antagne som for beskikkede forsvarere, jf. nærmere bemærkningerne til § 325.”

Anbringender

Advokat A har anført navnlig, at Klageretten er rette instans for kære af Retten i Grønlands beslutning af 25. april 2022, jf. den grønlandske retsplejelovs § 325, stk. 2, jf. stk. 1. Ved den trufne beslutning har retten foretaget et valg mellem to typer af forsvarer, der er berettigede til at virke i sagen, og har i samme forbindelse tilsidesat Ts frie forsvarervalg. Det forhold, at retten i beslutningen anfører, at sagen ikke er omfattet af den grønlandske retsplejelovs § 325, kan efter omstændighederne og forarbejderne til § 325 ikke udelukke afgørelsen fra Klagerettens kompetence. De forhold, som retten inddrager i sin begrundelse, om bl.a. konkurrencemæssige eller ressourcemæssige hensyn må betegnes som retsplejemæssige hensyn til sagens korrekte behandling, som er omfattet af § 325, stk. 1. Den omstændighed, at der tillige måtte være mulighed for at indbringe spørgsmålet om beskikkelse i forhold til en vurdering af sagens karakter for Grønlands Landsret efter den grønlandske retsplejelovs § 322, stk. 3, ændrer ikke på, at Klageretten har

kompetence til at behandle spørgsmålet om nægtelse af beskikkelse som følge af retsplejemæssige hensyn til sagens korrekte behandling efter § 325.

Anklagemyndigheden har anført navnlig, at sagen skal afvises idet, rette klageinstans for Retten i Grønlands beslutning af 25. april 2022 er Grønlands Landsret, jf. den grønlandske retsplejelovs § 322, stk. 3. Rettens afgørelse i medfør af den grønlandske retsplejelovs § 322, stk. 2, om at nægte at beskikke advokat A kan ikke anses for begrundet i, at advokat As medvirken ud fra retsplejemæssige hensyn til sagens korrekte behandling ikke kan anses som forsvarlig, hvorfor der ikke er tale om en afgørelse truffet efter den grønlandske retsplejelovs § 325, stk. 1.

Klagerettens begrundelse og resultat

I sagens behandling har følgende medlemmer deltaget: Jens Kruse Mikkelsen, Henrik Estrup, Kari Sørensen, Lasse Højlund Christensen og Hanne Rahbæk.

I forbindelse med en sigtelse af T for overtrædelse af lov om euforiserende stoffer og beslaglæggelse af 75.000 kr. anmodede advokat A på vegne af T om, at Sermersooq Kredsret beskikkede ham som forsvarende for T. I medfør af den grønlandske retsplejelovs § 56 henviste kredsretten spørgsmålet om beskikkelse til Retten i Grønland.

Ved Retten i Grønlands beslutning af 25. april 2022 blev advokat As anmodning om beskikkelse som forsvarende for T ikke imødekommet. Retten fandt i medfør af den grønlandske retsplejelovs § 322, stk. 2, at den foreliggende kriminalsag om opretholdelse af beslaglæggelse af 75.000 kr. ikke var af en sådan ganske særlig alvorlig karakter, at der undtagelsesvis kunne beskikkes en advokat som forsvarende for T.

Det fremgår af den grønlandske retsplejelovs § 322, stk. 1, at der for kredsretterne beskikkes en autoriseret forsvarende som forsvarende for den sigtede. Efter stk. 2 kan retten i sager af ganske særlig alvorlig karakter beskikke en advokat som forsvarende for den sigtede. Rettens afgørelser efter stk. 2 kan indbringes for højere ret i medfør af bestemmelsens stk. 3. Af forarbejderne til bestemmelsen (Folketingstidende 2007-08, tillæg A, lovforslag nr. L 34, s. 1449) følger det, at rettens afgørelse kan indbringes for højere ret både i de tilfælde, hvor retten beskikker en advokat, og i tilfælde, hvor retten afslår at beskikke en advokat.

Advokat A har gjort gældende bl.a., at retten i sin begrundelse for ikke at imødekomme beskikkelsen har anført forhold, der rettelig henhører under retsplejemæssige hensyn til sagens

korrekte behandling efter den grønlandske retsplejelovs § 325, stk. 1, og at afgørelsen dermed reelt angår forhold omfattet af § 325 og ikke angår de generelle krav, der stilles til forsvaret i den pågældende sag efter § 322, stk. 2.

For Klageretten angår sagen i første række spørgsmålet, hvorvidt Klageretten har kompetence til at behandle kæremålet i anledning af Retten i Grønlands afgørelse. Som nævnt fremgår det af den grønlandske retsplejelovs § 322, stk. 3, at afgørelser efter bestemmelsens stk. 2, kan indbringes for højere ret. Spørgsmålet er derfor navnlig, hvorvidt den kærede afgørelse (også) kan anses for omfattet af § 325 og dermed omfattet af Klagerettens kompetence.

Det fremgår af den grønlandske retsplejelovs § 325, stk. 1, at retten kan nægte at beskikke en bestemt forsvarer, hvis forsvarerens medvirken ud fra retsplejemæssige hensyn til sagens korrekte behandling ikke kan anses som forsvarlig, eller der påviselig risiko for, at den pågældende vil hindre eller modvirke sagens oplysning. I henhold til stk. 2, kan afgørelser efter stk. 1 indbringes for Klageretten. Det fremgår af forarbejderne til bestemmelsen (Folketingstidende 2007-08, 2. samling, tillæg A, lovforslag nr. L 34, s. 1451), at bestemmelsen alene tager sigte på de tilfælde, hvor der bliver tale om at nægte beskikkelse eller at tilbagekalde beskikkelsen for en bestemt forsvarer, der i øvrigt er berettiget til at virke i sagen. Bestemmelsen angår ikke tilfælde, hvor beskikkelse afslås som følge af, at forsvareren ikke opfylder de generelle krav, som stilles til forsvaret i den pågældende sag.

Det omtales desuden i forarbejderne til bestemmelsen (Folketingstidende 2007-08, 2. samling, tillæg A, lovforslag nr. L 34, s. 1450 f.), at udelukkelse af en forsvarer ud fra retsplejemæssige hensyn til sagens korrekte behandling f.eks. kan ske i tilfælde, hvor forsvareren er så optaget, at sagen ikke kan forventes gennemført inden for rimelig tid eller i tilfælde, hvor forsvareren tidligere har overtrådt regler om forsvarerens pligter eller på en særlig grov måde har tilsidesat sine pligter til ikke at modvirke sagens opklaring, mv. Der henvises derudover til, at bestemmelsen har til formål at sikre samme muligheder for nægtelse og tilbagekaldelse af beskikkelse, som fremgår af den dagældende danske retsplejelovs § 733, stk. 2. Efter den dagældende bestemmelse kunne retten nægte at beskikke en advokat som forsvarer, hvis advokatens medvirken ud fra retsplejemæssige hensyn til sagens behørlige fremme ville hindre eller modvirke sagens opklaring. Det fremgår af forarbejderne til denne bestemmelse bl.a., at bestemmelsen om udelukkelse af hensyn til ”sagens behørlige fremme” f. eks. kunne tænkes anvendt i tilfælde, hvor den advokat, som sigtede ønsker beskikket til forsvarer, var så optaget, at advokaten ikke vil være i stand til at udføre sagen inden for rimelig tid (Folketingstidende 1977-78, tillæg A, lovforslag nr. L 134, sp. 2382-2383).

Herefter og efter bemærkningerne til den grønlandske retsplejelovs § 325 finder Klageretten, at begrebet ”retsplejemæssige hensyn til sagens korrekte behandling” ikke kan anses for at omfatte de af advokat A anførte forhold.

På den baggrund kan Retten i Grønlands beslutning af 25. april 2022 ikke anses for omfattet af den grønlandske retsplejelovs § 325. Kæremålet hører herefter ikke under Klagerettens kompetence, hvorfor sagen afvises fra Klageretten.

Thi bestemmes:

Sagen afvises.